

საბაზო საფეხურის მოსწავლეთა ასაკობრივი სპეციფიკა და სასწავლო მოტივაცია

თეა კვიმსაძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნესის,
ტექნოლოგიებისა და განათლების ფაკულტეტის ზოგადი განათლების
ადმინისტრირების მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების
შესაბამისად*

პროგრამა: განათლების ადმინისტრირება

სამეცნიერო ხელმძღვანელი - ნათია ანდლულაძე, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2026

მადლობა

მსურს, მადლიერება გამოვხატო იმ ადამიანებისა და ორგანიზაციების მიმართ, რომელთა მხარდაჭერისა და თანამშრომლობის გარეშე აღნიშნული კვლევის განხორციელება შეუძლებელი იქნებოდა.

განსაკუთრებულ მადლობას ვუხდით ჩემი სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელს პროფესორს მხარდაჭერის, რჩევებისა და კვლევის პროცესში გაწეული დახმარებისთვის.

მადლობას ვუხდით ქ. თბილისის N24 საჯარო სკოლის დირექტორს, ადმინისტრაციას, მასწავლებლებსა და კვლევის მონაწილეებს თანამშრომლობის, ჩართულობისა და კვლევის პროცესისადმი გამოჩენილი კეთილგანწყობისთვის. მათი გამოცდილებისა და მოსაზრებების გაზიარებამ მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა კვლევის განხორციელებასა და შედეგების მიღებაში.

ასევე, მადლობას ვუხდით ჩემი კვლევის ჯგუფის წევრებს თანამშრომლობის, გამოცდილების გაზიარებისა და ურთიერთმხარდაჭერისთვის.

განაცხადი

წარმოდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ შექმნილ, გამოქვეყნებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ვადასტურებ, რომ ნაშრომში წარმოდგენილი პრაქტიკის კვლევა განხორციელდა კვლევითი ჯგუფის ფარგლებში, თუმცა წინამდებარე ნაშრომი ასახავს ჩემს მიერ დამოუკიდებლად შესრულებულ კვლევით საქმიანობას, ანალიზს, ინტერვენციების შეფასებასა და მიღებული შედეგების ინტერპრეტაციას.

ასევე ვადასტურებ, რომ ნაშრომში გამოყენებული ყველა წყარო, იდეა და ციტატა მითითებულია აკადემიური კეთილსინდისიერების პრინციპებისა და ციტირების წესების დაცვით.

თეა კვიმსაძე

25.06.2026

აბსტრაქტი

წინამდებარე პრაქტიკის კვლევის მიზანი იყო საბაზო საფეხურის მოსწავლეთა ასაკობრივი სპეციფიკისა და სასწავლო მოტივაციის ურთიერთკავშირის შესწავლა და იმ პედაგოგიური მიდგომების იდენტიფიცირება, რომლებიც ხელს შეუწყობს მოსწავლეთა სასწავლო პროცესში ჩართულობისა და მოტივაციის გაძლიერებას. კვლევა განხორციელდა ქ. თბილისის N24 საჯარო სკოლაში და ეფუძნებოდა პრაქტიკის კვლევის დიზაინს, რომელიც გულისხმობს პრობლემის იდენტიფიცირებას, დიაგნოსტიკას, ინტერვენციების დაგეგმვასა და განხორციელებას, მიღებული შედეგების შეფასებასა და რეფლექსიას.

კვლევის ფარგლებში გამოყენებულ იქნა შერეული მეთოდოლოგია, რომელიც აერთიანებდა როგორც თვისებრივ, ისე რაოდენობრივ მეთოდებს. დიაგნოსტიკური კვლევის ეტაპზე მონაცემების შესაგროვებლად გამოყენებულ იქნა მასწავლებლებთან ჩატარებული ნახევრად სტრუქტურირებული ინტერვიუები, კითხვარები და რეფლექსიური ჩანაწერები. ინტერვიუების ანალიზის საფუძველზე გამოიკვეთა, რომ მოსწავლეთა სასწავლო მოტივაციაზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს მოზარდობის ასაკობრივი თავისებურებები, ტექნოლოგიებისა და სოციალური ქსელების გავლენა, მშობელთა ჩართულობის ხარისხი, სასწავლო გარემო და მასწავლებლის მიერ გამოყენებული სასწავლო სტრატეგიები.

კვლევის ფარგლებში განხორციელდა სამი ინტერვენცია: მოსწავლეებისთვის დავალების შესრულების ფორმის არჩევანის შესაძლებლობის მიცემა, მეტაკოგნიტური გასასვლელი ბარათების გამოყენება და მცირე თანამშრომლობითი დავალებების ორგანიზება. ინტერვენციების შეფასების შედეგად გამოიკვეთა, რომ მოსწავლეები დადებითად აფასებდნენ ისეთ აქტივობებს, რომლებიც მათ აძლევდა არჩევანის შესაძლებლობას, ხელს უწყობდა საკუთარი სწავლის პროცესის გააზრებასა და თანამშრომლობით ურთიერთობებს. ასევე დადასტურდა, რომ მსგავსი აქტივობები ზრდის მოსწავლეთა ინტერესს, პასუხისმგებლობასა და სასწავლო პროცესში ჩართულობას.

დასკვნის სახით, შეიძლება ითქვას, რომ განხორციელებულმა კვლევითმა პროცესმა, მიზანმიმართულად დაგეგმილმა ინტერვენციებმა და კვლევის ფარგლებში ჩამოყალიბებულმა თანამშრომლობითმა პრაქტიკამ შესაძლებელი გახადა საბაზო საფეხურის მოსწავლეთა ასაკობრივ სპეციფიკასა და სასწავლო მოტივაციას შორის არსებული კავშირების უკეთ გააზრება. კვლევამ წარმოაჩინა, რომ მოსწავლეთა მოტივაციის მხარდაჭერა ეფექტიანად შეიძლება განხორციელდეს ისეთი სასწავლო მიდგომების გამოყენებით, რომლებიც ხელს უწყობს ავტონომიას, თვითრეფლექსიას, თანამშრომლობასა და სასწავლო პროცესში აქტიურ ჩართულობას. ამავდროულად, კვლევის პროცესმა კიდევ ერთხელ გამოკვეთა სკოლის, მასწავლებლის, მშობლისა და მოსწავლის ურთიერთთანამშრომლობის მნიშვნელობა, როგორც სასწავლო მოტივაციის განვითარების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი წინაპირობა.

სამიუბო სიტყვები: საბაზო საფეხური, ასაკობრივი სპეციფიკა, სასწავლო მოტივაცია, პრაქტიკის კვლევა, ინტერვენცია, მოსწავლეთა ჩართულობა, თანამშრომლობითი სწავლება, მეტაკოგნიცია, თვითგამორკვევის თეორია.

Abstract

The purpose of this action research was to explore the relationship between the developmental characteristics of middle school students and their learning motivation, as well as to identify pedagogical approaches that can enhance students' engagement and motivation in the learning process. The study was conducted at Tbilisi Public School N24 and was based on the Action Research model, which involves problem identification, diagnosis, intervention planning and implementation, evaluation of outcomes, and reflection.

A mixed-methods approach was employed, combining both qualitative and quantitative research methods. During the diagnostic phase, data were collected through semi-structured interviews with teachers, questionnaires, and reflective notes. The analysis of the interviews revealed that students' learning motivation is influenced by several factors, including the developmental

characteristics of adolescence, the impact of technology and social media, the level of parental involvement, the learning environment, and the teaching strategies used by educators.

Three interventions were implemented within the framework of the study: providing students with a choice in the format of completing assignments, using metacognitive exit cards, and organizing small collaborative learning activities. The evaluation of these interventions showed that students responded positively to activities that offered opportunities for choice, encouraged reflection on their own learning processes, and promoted collaborative interaction. The findings also indicated that such activities increase students' interest, sense of responsibility, and engagement in the learning process.

In conclusion, the research process, carefully planned interventions, and collaborative practices established throughout the study contributed to a better understanding of the relationship between the developmental characteristics of middle school students and their learning motivation. The findings suggest that student motivation can be effectively supported through educational approaches that foster autonomy, self-reflection, collaboration, and active participation in learning. Furthermore, the study emphasized the importance of collaboration among schools, teachers, parents, and students as a crucial factor in fostering and enhancing learning motivation.

Keywords: middle school students, developmental characteristics, learning motivation, action research, intervention, student engagement, collaborative learning, metacognition, self-determination theory.